

REGISTERBLAD

Område av riksintresse för naturvård i Kalmar län.

Områdesnamn: Allgjutten

Områdesnummer: NRO08004

Namn: Markus Forslund (1998-09-24, uppdaterat (2001-01-19))

Kommun: Västervik

Kartblad: 7G NV, 7G SV

Area: 117 ha, varav 100 ha land och 17 ha vatten

Naturgeografisk region: Region 13: Sydsvenska höglandets centrala och östra delar

Kust/havsregion: --

Regionindelning för sjöar och vattendrag: Avrinningsområde 71 Botorpsströmmen

Agrara kulturlandskapsregioner: Östra Götalands mellanbygder

Landskapsformer: Sprickdalsterräng

Riksvärde

Sjö	Fauna
-----	-------

Värdeomdöme: Allgjutten är en typisk och representativ sjö för sprickdalslandskapet i norra länet, belägen i omedelbar anslutning till högsta kustlinjen. Djupet (max 40 m) är mycket stort i förhållande till sjöytan (17 ha). Det finns en rik förekomst av relikta kräftdjur. Omgivningarna utgörs av barrskog. Sjön är referenssjö i kalkningsprogrammet.

Huvudkriterier: A -- Område med framstående exempel på landskapstyper eller naturtyper eller kombination av naturtyper, som särskilt väl visar landskapets utveckling samt processer och naturlig utveckling i olika ekologiska system såväl på land som i vatten.

Förutsättningar för bevarande: Säkerställande enligt naturvårdsverkets förslag till skyddsformer för referenssjöar till kalkningsverksamheten. Värdet kan påverkas negativt av dikning, storskaligt

Postadress
391 86 Kalmar

Besöksadress
Malmrogatan 6

Telefon
Växel 0480-820 00

E-post
lansstyrelsen@h.lst.se
www.h.lst.se

NRO08004

Allgjuttern

skogsbruk, inplantering av främmande växt- och djurarter, kalkning (enbart ovannämnda referensfunktion) m.m.

Säkerställande: Allgjutten omfattas av strandskydd 100 m.

Områdets huvuddrag: Allgjutten ligger i ett barrskogsdominerat sprickdalslandskap i Botorpsströmmens vattensystem. Sjön är typisk för sprickdalslandskapet i regionen. Sjöbäckenet är troligen till största delen av endogent ursprung och beläget i en liten gravsänka. Någon nämnvärd fördjupning av bäckenet torde inte ha skett.

Sjön har ett stort djup i förhållande till sjöytan, eftersom den är bildad i en smal och djup sprickdal. Det maximala djupet är 41 m, trots att ytan endast är 16 ha. Utmed sjöns nordöstra strand löper en kal förkastningsbrant som är drygt 100 meter lång och ca 25 meter hög vegetationsfri förkastningsbrant. Högsta kustlinjen går genom sjöns avrinningsområde. Vid normalvattenstånd ligger sjöytan 126 m.ö.h. Kortsnittsvegetation, främst notblomster, förekommer i en smal zon närmast stranden. Vattnet är klart, näringsfattigt och svagt humöst. Fiskfaunan är representativ, med abborre, gädda, mört och gärs. Dessutom finns ett reproducerande bestånd av siklöja, något som är ytterst ovanligt i en så liten sjö. I sjön lever också två glacialrelikta kräftdjur; pungräka *Mysis relicta* som finns i täta bestånd, och taggmärsla *Pallasea quadrispinosa* som förekommer mer sällsynt. Häckfågelfaunan i sjön utgörs av storlom och fiskmås.

Buffertkapaciteten gentemot försurning är tillfredsställande, varför sjön är klassad som försurningskänslig.

Anmärkningar: Såväl fysikalisk-kemiska som biologiska undersökningar (växtplankton, fisk- och bottenfauna) har under de senaste åren utförts i sjön som en del av naturvårdsverkets uppföljning av referenssjöar för kalkningsverksamheten. Resultat från de biologiska undersökningarna föreligger ännu inte.

Behov finns av en bättre dokumentation av geomorfologi och vegetation i sjöns omgivning.

Referenser:

- Kinsten, B. 1990. *Inventering av glacialrelikta kräftdjur i Kalmar län 1986*. Länsstyrelsen i Kalmar län informerar, 1990:3.
- Kinsten, B. 1986: *Förekomst av relikta kräftdjur i mellersta Sverige med speciell inriktning på effekter av försurning*. Inf. fr. Sötvattenslaboratoriet nr 11.
- Naturvårdsverkets kalkningsregister.
- Larsson, T. 1987: *De häckande fågelbestånden i ett antal sjöar i Kalmar län* (manus)
- Länsstyrelsen i Kalmar län. 1989. *Naturvårdens riksintressen, Kalmar läns fastland*. Länsstyrelsen i Kalmar län informerar, 1989:6.
- Sötvattenlaboratoriets årliga provfiskesammanställningar
- Miljö och hälsoskyddsnämnden. 1993. *Natur i Västerviks kommun. Naturvårdsprogram*. Västerviks kommun.